

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 270

Częstochowa, niedziela/poniedziałek 17/18 listopada 1946 r.

Rok II.

5 milionów Polaków mieszka na Ziemiach Zachodnich

WARSZAWA (PAP) — Na odbytej w dniu 15 b. m. konferencji prasowej wiceministrowie Ziemi Odzyskanych Wolski i Czajkowski poinformowali przedstawicieli prasy o osiągnięciach i zamierzeniach tego Ministerstwa. Kamieniami węgielnymi w tej dziedzinie są: dekret o osadnictwie rolnym i dekret o osadnictwie nierolnym, który w najbliższym czasie wejdzie w życie.

Państwo Polskie, które odzyskało na terenie Ziemi Odzyskanych olbrzymi majątek ruchomy i nieruchomy — oświadczyli obydwaj wiceministrowie — nie ma zamiaru utrzymać monopolu na administrowanie wszystkimi tymi obiektami. Szereg obiektów, tak na terenie tych ziem, jak i na terenie b. Wolnego Miasta Gdańka, będzie oddany przez Państwo sektorowi spółdzielczemu lub też inicjatywie prywatnej, podobnie jak to ma miejsce w zakresie gospodarstwa na całym obszarze Rzeczypospolitej, chodzi bowiem o możliwość jak najszybsze scalenie struktury gospodarczej w całym kraju.

Spółdzielniom przekazano 280.000 ha ziemi ornej na ogólny obszar 1.300.000 ha. W ramach narodowego planu gospodarczego do końca przyszłego roku przesiedlano jeszcze na Ziemi Odzyskanych około 1 miliona ludności. Jest to proces emigracyjny, nie mający precedensu w historii. W myśl dekretu powołującego do życia Ministerstwo Ziemi Odzyskanych na Ministerstwie tym ciąży obowiązek tworzenia planu zagospodarowania Ziemi Odzyskanych i kontrola realizacji tego planu. Jeśli chodzi o sektor samorządowy to na tym odcinku musieliśmy stworzyć wszystko od początku. Nie można było odbudowywać polskiego samorządu tam, gdzie go nie było, lecz trzeba było tworzyć zupełnie nowy polski samorząd w oparciu o nowy ustrój społeczny i polityczny kraju. W r. 1947 przewidujemy całkowite scalenie Ziemi Odzyskanych z organizmem całego kraju.

Mianowanie generalnego komisarza wyborczego

WARSZAWA (PAP) — Prezydentem KRN na posiedzeniu w dniu 15 b. m. mianowało na wniosek Prezesa Rady Ministrów Kamierza Bzowskiego, prezesa Sądu Najwyższego, generalnym komisarzem wyborczym.

WARSZAWA. — Wczoraj w Belwerdzie odbyła się kolejna konferencja przedstawicieli obywateli samorządowych. Przewodził jej wiceprezydent Krajowej Rady Narodowej Stanisław Szwalbe, a celem jej były sprawy organizacyjne kampanii wyborczej.

Zakaz podwyżki cen — państwowych i samorządowych

WARSZAWA. — Opracowany już został dekret w sprawie zakazu podwyżki cen państwowych i samorządowych. Ponieważ dekret ten nie wszedł jeszcze w życie, Rada Ministrów powzięła w dniu 14 b. m. uchwałę, zakazującą podwyżki cen w sektorach państwowym i samorządowym. Jeśli chodzi o sektor samorządowy, to zakaz objmie w pierwszym rzędzie ceny za elektryczność, gaz i tramwaje.

Nagroda Nobla w dziedzinie literatury

SZTOKHOLM (PAP) — Akademia szwedzka przyznała nagrodę Nobla w dziedzinie literatury Hermanowi Hesse — pisarzowi niemieckiemu, zamieszkałemu w Szwajcarii od dziesięciu lat.

Wielka Czwórka obraduje

NOWY JORK (PAP) — W środę odbyło się posiedzenie Rady Ministrów Spraw Zagranicznych, na którym min. Molotow przedstawił szereg poprawek do francuskiego projektu statutu dla Trlestu. Poprawki te zmierzają w głównych liniach do tego, by:

- 1) statut Trlestu został opracowany przez Radę Ministrów Spr. Zagranicznych, nie przez Radę Bezpieczeństwa,
- 2) władza gubernatora została ograniczona,
- 3) wojska obecne zostały z terytorium Trlestu wycofane.

Środowe posiedzenie poświęcone było zapoznawaniu się z 16 poprawkami ministra Molotowa i wysłuchaniu jego wyjaśnień. Minister Molotow sądził, aby wycofanie wojsk obcych z Trlestu nastąpiło nie później, niż w 4 miesiące po wejściu w życie traktatu pokojowego.

Rada postanowiła odbyć następane posiedzenie w czwartek o godzinie 9-ej wieczorem.

NOWY JORK (PAP) — Rzecznik rządu francuskiego oficjalnie zaprzeczył pogłoskom, jakoby delegacja francuska zażądała odłożenia dyskusji nad sprawą niemiecką do stycznia przyszłego roku.

Jak wiadomo, Rada ministrów spraw zagranicznych ma rozpocząć wstępne dyskusje w sprawie Niemiec w dniu 20 listopada b. r.

NOWY JORK (PAP). — New York Herald Tribune przewiduje, że w obecnej fazie rozmów 4 ministrów, 4 ministrowie będą pracowali wyjątkowo, niż dotychczas. Dziennik sądzi, że w ten sposób Wielkiej Czwórki ujawnia się dzisiaj większa skłonność do kompromisu. W tych warunkach jesienne rozmowy Wielkiej Czwórki rokują bardziej pomyślnie dla światła wyniku.

Apetyty aneksjonistyczne Unii Południowo-Afrykańskiej

NOWY JORK (PAP) — Na posiedzeniu komisji powierzonej ONZ omawiano żądania Unii Południowo-Afrykańskiej do przyłączenia terenów Afryki południowo-zachodniej do Unii. Większość delegatów wypowiedziała się przeciwko projektom aneksji tych obszarów do Unii. Na początku posiedzenia delegacja amerykańska rozdała pismo, w którym zaznacza, że argumenty rządu Unii Południowo-Afrykańskiej nie usprawiedliwiają przyłączenia Afryki Południowo-Zachodniej do Unii Południowo-Afrykańskiej.

Pierwszy zabrał głos delegat Meksyku i oświadczył, że będzie głosować przeciwko wnioskowi południowo-afrykańskiemu, który uważa za powrót do metod kolonialnych 19 wieku.

Delegat Indii, omawiając plebiscyt w Afryce Południowo-Zachodniej oświadczył, że nie wierzy, żeby ludność tego obszaru mogła sobie zdawać sprawę ze znaczenia przyjęcia mandatu powierniczego czy też aneksji. Delegat indyjski zaznaczył, że rząd Unii Południowo-Afrykańskiej w ciągu długich lat sprawowania mandatu nie czynił nic dla podniesienia poziomu kultury ludności Afryki Południowo-Zachodniej. Zaproponował on powołanie komisji, złożonej z 2-ech Europejczyków, 2-ech Amerykanów, 2-ech Azjatów i 2-ech Afrykańczyków, by razem się udala do Afryki Południowej, a następnie złożyła sprawozdanie o warunkach, w jakich żyje ludność tubylcza.

Delegacja Szwajcarii i Boliwii również wypowiedzieli się przeciwko żądaniom Unii Południowo-Afrykańskiej. Komisja powiernicza ONZ postanowiła powołać dwie podkomisje do rozpatrzenia wszystkich spraw, znajdujących się na porządku dziennym oraz sprawy żądań Unii Południowo-Afrykańskiej. Do podkomisji tych wybrano m. in. przedstawicieli Indii, Meksyku, Nowej Zelandii, Norwegii i Polski.

Z komisji gospodarczej ONZ NOWY JORK (PAP) — Na komisji gospodarczej ONZ delegat Norwegii oświadczył, że popiera całkowicie stanowisko dyrektora generalnego UNRRA La Guardia w sprawie utworzenia nadzwyczajnego funduszu żywnościowego dla finansowania importu państw potrzebujących pomocy po zlikwidowaniu UNRRA. Delegat Norwegii dr Aske Ordling oświadczył, że sprawa ta będzie problemem tego, co ONZ może dokonać w dziedzinie rozwiązania zagadnień gospodarczych w świetle powojennym.

NOWY JORK (PAP) — Delegat radziecki Andrzej Gromyko przedstawił komisji gospodarczej ONZ rezolucję, w której proponuje, by Generalne Zgromadzenie zaopiniowało do państw rolniczych, należących do ONZ, by starały się podnieść produkcję zboża. Związek Radziecki proponuje:

- 1) żeby niektóre państwa agraryczne wyświadczyły pomoc rolniczym państwom potrzebującym pomocy oraz żeby podjęto wszelkie kroki dla niedopuszczenia do zwyżki cen;
- 2) żeby państwa przemysłowe dostarczyły maszyn rolniczych tym państwom, które odczuwają ich brak, przy czym udzielono pomocy państwom potrzebującym nie powinno być uwzględniane od względów politycznych.

Delegat Stanów Zjednoczonych oświadczył, że Stany Zjednoczone przewidują, iż do 30 czerwca 1947 r. eksport zboża z tego kraju do krajów potrzebujących pomocy wyniesie 400 milionów busheli. Poza tym Stany Zjednoczone zamierzają w tym okresie eksportować 20 milionów ton węgla do krajów cierpiących na brak węgla.

Attlee wzywa Bevina do powrotu do Anglii

LONDYN (obsł. wł.) — W konsultacjach zadaną przez siebie radę w tonie brytyjskiej Partii Pracy fronta przybrał coraz bardziej na sile. Atak oponentów skierowany jest głównie przeciwko ministrowi spraw zagranicznych Ernestowi Bevinowi, który dąży do zalecenia wstępu do Stannam Zjednoczonych kosztowność współpracy z Związkiem Radzieckim. Reakcja w kraju niedość dozwolone przeciwko temu rodzajowi kierunkowi polityki zagranicznej doprowadziło do wewnętrznej rozłam w partii.

Jak poważnie do zagadnienia tego podchodzi premier brytyjski Attlee świadczy fakt, że odbył on wczoraj telefoniczną rozmowę z Bevinem, przebywającym w Nowym Jorku, wzywając ministra spraw zagranicznych do powrotu do kraju. Jednakże Bevin, tłumacząc się ważnością dyskusowanych spraw na posiedzeniu Wielkiej Czwórki, oświadczył, że wyraża pełne zaufanie premierowi i upewnia go do występowania również w imieniu Ministerstwa spraw zagranicznych w ewentualnej dyskusji parlamentarnej na temat wytycznych brytyjskiej polityki zagranicznej.

Decydującym momentem dla dalszego losu poprawki frontowej do tej części mowy tronowej króla angielskiego, w której traktowana jest polityka zagraniczna, będzie wniesienie jej przez speakera na porządek dzienny sesji parlamentu. Nie chodzi jednak o poddanie jej głosowaniu. Wskazywać sam fakt wniesienia jej na porządek dzienny.

Według ostatnich wiadomości speaker Izby Gmin zdecydował poprawkę rozstrzygnąć w porządku dziennym debaty parlamentarne w przyszłym tygodniu.

Joliot-Curie wzywa do ujawnienia tajemnicy bomby atomowej

PARYŻ (PAP) — Prof. Joliot-Curie, delegat na odbywającej się w Paryżu konferencji Unesco, wypowiedział się stanowczo za ujawnieniem tajemnicy bomby atomowej, dodając, że uczeni nie chcą być współnikami nadużycia tego wynalazku. Joliot-Curie zaznaczył, że Unesco powinno uświadomić świat, iż nauka jest pierwszym czynnikiem wyzwolenia ludzkości, pod warunkiem, że nie będzie nadużywane hamowania wolnego rozpowszechniania wynalazków naukowych.

Proces denuncjantki niemieckiej

BERLIN (PAP) — W czwartek, dnia 14 b. m., stanęła przed niemieckim sądem w Berlinie 44-letnia właścicielka kawiarni Helena Schwaerzel, oskarżona o otrzymanie osobiście od Hitlera czeku na 1 milion marek za zadenuncjowanie burmistrza Lipska — dr-a Hansa Goerdelera, jednego z głównych uczestników zamachu bombowego na Hitlera w dniu 20 lipca 1944 r. Prokurator zarzuca jej, że rozpoznana i zadenuncjowała w gestapo Goerdelera, który ukrywał się w Berlinie po zamachu bombowym, a następnie uciekł do Prus Wschodnich.

Jak wiadomo, sąd hitlerowski skazał Goerdelera na karę śmierci przez powieszenie. Schwaerzel, która jest oskarżona o „morderstwo, dokonane w złości wywołanej z powodu chęci wzięcia odwetu, że była przyjęta przez Hitlera w jego kwatery głównej, gdzie Hitler wręczył jej czek i podziękował za oddaną „przysługę”.

W czasie aresztowania udawiała wariatkę, mimo, że lekarze orzekli, że jest pełna zdolności odpowiadania za czyny. Proces Schwaerzel wywołał olbrzymie zainteresowanie w Berlinie i zagranicą. Na sali było pełno zagranicznych dziennikarzy oraz fotografów. Chodził tu przede wszystkim o osobę dr. Goerdelera, który upatrzył był przez spiskowców na premiera rządu niemieckiego. Elementem niezwykłym rozprawy było to, że oskarżonego bronił adwokat dr. Ronec, przyjaźnił się z denuncjantką Goerdelera. Oświadczył on ewangelicznie, że duch Goerdelera odpuszcza oskarżonej winę, gdyż działała ona raczej jako ofiara hitlerowskiego wychowania i z innych pobudek. Z przewodu jednak wynika niezbicie, że Schwaerzel prosiła o zlikwidowanie jej nagrodę. Oskarżona, 50 letnia, mała, masyjna twarz Niemka, trwożliwie rozglądając się po sali przed cały czas rozprawy udawała niepozytylną. Sąd skazał ją na 15 lat więzienia.

W czasie aresztowania udawiała wariatkę, mimo, że lekarze orzekli, że jest pełna zdolności odpowiadania za czyny. Proces Schwaerzel wywołał olbrzymie zainteresowanie w Berlinie i zagranicą. Na sali było pełno zagranicznych dziennikarzy oraz fotografów. Chodził tu przede wszystkim o osobę dr. Goerdelera, który upatrzył był przez spiskowców na premiera rządu niemieckiego. Elementem niezwykłym rozprawy było to, że oskarżonego bronił adwokat dr. Ronec, przyjaźnił się z denuncjantką Goerdelera. Oświadczył on ewangelicznie, że duch Goerdelera odpuszcza oskarżonej winę, gdyż działała ona raczej jako ofiara hitlerowskiego wychowania i z innych pobudek. Z przewodu jednak wynika niezbicie, że Schwaerzel prosiła o zlikwidowanie jej nagrodę. Oskarżona, 50 letnia, mała, masyjna twarz Niemka, trwożliwie rozglądając się po sali przed cały czas rozprawy udawała niepozytylną. Sąd skazał ją na 15 lat więzienia.

Co wieś już otrzymała i co jeszcze otrzyma

Akcja przeciwko gen. Franco

Akcja „Przemysł dla wsi” jest dowodem danym w praktycznym życiu codziennym, że nasza gospodarka narodowa przedstawia się na zaspokojenie potrzeb obywateli. Przemysł produkcyjny obecnie nie może, aby sprzedaż towarów gdziekolwiek z dobrym wynikiem, ale planowo kiermie ich strumień musi być zaspokojona, choćby to były osiedla i punkty zapadłe — kiermie go w obrębie nieuprzemysłowione i dalekie od centrum handlowego.

Dla każdego trzeba myśleć o człowieku jest rzeczą jasną, że wszystkich potrzeb nie da się od razu zaspokoić, gdyż wojna zbit wzmianki ciężarem przytoczyła nasz kraj, zwiększając potrzeby i zmniejszając produkcję. To jednak, co w aktualnych warunkach dało się przeprowadzić, stanowi pochwałę dla pionierskiej pracy przemysłu.

112 tys. ton węgla

Liczbę najlepiej mówią o pracy, a owoce tej pracy są następujące. W drugim półroczu 1940 r. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów przewidział wydobycie węgla na wieś w ilości 180.000 ton. Do 20-go października wysłano 112.262 tony. Mniej więc w perspektywie do końca roku dwa miesiące — listopad i grudzień — przemysł węglowy spełnił zadanie w wyżej podanym okresie w 62% z nadwyżką 2.262 ton. — Dalej akcja węgla jest pomyslna jako premiovanie rolników za sprzedaż kartofli, których zapotrzebowanie w miastach jest również silne, ikt węgla na wsi.

Nafta dla wsi po 30 zł za litr

Do 20-go października C. P. N. wykonała 35 procent całego planu dostaw nafty na wieś. — Wyraża się to ilością 6.339 ton bez względu na miejsce konna po 30 zł za litr. Nafty jest doczytanie planu mogłoby całkowicie nasyć rynek wsielski dostatecznie podaż wyrównuje wolumetryczną cenę około 76 zł za litr. Już można to zaobserwować w wielu rejonach, gdzie nafta dochodzi już w dostatecznej ilości. Na przykładzie staje brak cystern do przewozu nafty. Wobec zakończenia akcji siewnej (dostarczenie materiałów potrzebnych dla traktorów) wszystkie cysterny są już użyte do przewozu nafty oświetleniowej i już obecnie załogowo wykonania planu wyrównowa się. Co więcej — C. P. N. zgodziła się podwyższyć przydział nafty dla wsi o 5.000 ton jeszcze w roku bieżącym, tak że wieś otrzyma nie preliminowane 18.000 ton, a 23.000 do końca grudnia bieżącego roku.

Błacha ocynkowana ponad 1.000 ton

Z towarów dostarczanych na wieś przez Centralę Żelaza i Sta-

li blacha ocynkowana jest asortymentem najbardziej pożądanym, jest to bowiem blacha na krycie dachów. Do 20 października otrzymała wieś zamiast preliminowanych na ten termin 750 ton, 1010 ton, t. j. 72% ogólnego planu dostaw.

Chłop kupuje maszyny rolnicze

Maszyny rolnicze są przez Centralę Zbytu rozprowadzane w pewnej części przez „Spolem”, a w dużo znaczniejszej przy pomocy własnych punktów sprzedaży Centrali Zbytu. Rozdział maszyn rolniczych idzie sprawnie, rolnicy nie narzekają na ceny i jakość, jakkolwiek siłą przyczynienia przekładają maszyn f-my „Kraj” z Kutna i grudziądzkiej nad inne. W odniesieniu do „Spolem” Centrala wykonała już ponad 80% dostaw.

Dla gospodyń wsielskich naczyńa kuchenne i wyroby metalowe

Z odlewów metalowych wykonano na wieś 550 ton naczyń kuchennych, co stanowi 41% całego planu, 451 ton odlewów kuchennych — 88% planu, 228 ton butków do wozów — 128% planu. Poza tym wieś została zaopatrzona w naczyńa emaliowane w ilości 872 tony — 418% planu, wiadra ocynkowane 516.585 sztuk — 65% planu, latarnie stajenne 87.965 sztuk — 108% planu i inne, jak naczynia miedziane itp.

Gwoździe, potkwy, hacce, osie...

Z wyrobów metalowych innych asortymentów dostarczonego żelaza sztabowego 2.911 ton (44% planu), gwoździ 642 tony (43 planu)

oraz potkwy, hacce, osie do wozów, okucia bndowane.

Szkló i cement na odbudowę wsi

Już dostarczono wsi 220.266 m³ szkła taflowego. Tym niemniej, mimo że wykonano w ten sposób 110% preliminowanej ilości, wieś ciągle odczuwa brak szkła, a ponieważ produkcja szkła jest zadowalająca, toczą się pertraktacje o powiększenie pierwotnie przewidzianej ilości dla wsi. Stalowny szklanej i wrobów fajansowych wysłano dla rolników już powyżej 50% zamówień, bo 82 wagony na ogólną sumę preliminowanych 60 wagonów.

Dostawy cementu wykonano w ilości 43.153 tony, t. j. 96% planu. Obecnie Zjednoczenie Fabryk Cementu wysłało gwałtownie płyty falowane i gąsior dachowe, których dostawy są wykonane w 68% roza tym wieś już otrzymała 30.800 rolek napy dachowej oraz nową ilość cegły, wapna i kaffi.

Plan dostaw włókienniczych będzie wykonywany w pełni

Ten towar stanowi najważniejszą pozycję dostaw na wieś i obecnie wełny, bawełny, jedwabie, płuze, franki, art. dziewiarzkie, konfekcje i pończochy, materiały lniane na ogólną sumę 5.400 milionów zł z czego do chwili obecnej wykonano dopiero 40% dostaw. Niemniej wykonanie planu zostało spowodowane dwiema przyczynami, a mianowicie brakiem możliwości technicznych sprzętu mechanicznego „Spolem” i P. C. H., oraz zręczeniem przez Centralę Tekstylną dużych ilości towarów na rynek miejski dla przeciwdziałania spekulacji-

nej wycie cen. Centrala Tekstylna posiada jednak dostateczną ilość towaru a „Spolem” i PCH usprawniły już swój aparat wełny, tak, że plan dostaw nie wątpliwie zostanie wykonany w 100% przed końcem b. r.

Miasto pracuje już dla wsi

To sprawozdanie niech posłuży za kontrolę sprawności, z jaką wieś jest zaspokajana przez przemysł. Wieś otrzymuje coraz więcej artykułów przemysłowych potrzebnych w życiu codziennym, począwszy od smoków dziecięcych i detek rowerowych, a kończąc na papierze, zeszytach, lakierach i esencji octowej.

Trzy miesiące trwania akcji, która była dotąd bez precedensów i sama musiała sobie tworzyć kanały handlowe od fabryk do konsumpcji na wsi, to trzy miesiące działy dużo. Dział rolnik nie będzie już krył domu słonią strzechą, bo ma możliwość nabyć w najbliższej lub nieco dalszej spódnizni odpowiedniej blachy i to z pomocą cen kosztownego pośrednictwa. Ten typowy przykład ilustruje całokształt znaczenia akcji, która mając się stać normalną wymianą handlową między przemysłem a wsią, podniosła stopę życiową ludności rolnej i unowocześniła gospodarstwo rolne. Oczywiście największe trudności napotykała akcja na początku, to jest w minionych trzech miesiącach. Nabyte doświadczenie wykazało błędy tkwiące w rozprowadzaniu towarów, a często w myślnie pojętych potrzebach wsi.

Te błędy zostały lub zostaną wykorzystane dla porządku całej akcji. *Jantina Podłowska.*

Błans prac Gen. Zgromadzenia O. N. Z.

NOWY JORK (PAP) — Dzienniki amerykańskie, wykazując duże zainteresowanie pracami Generalnego Zgromadzenia ONZ, piszą, że po pierwszym stosunkowo powolnym okresie obrad delegaci przystąpili energicznie do rozpatrywania spraw w poszczególnych komisjach. Z dotychczas powziętych postanowień na pierwszy plan wysuwa się decyzja o przyznaniu do ONZ Afganistanu, Islandii i Szwecji, obok niej zaś ugodniono sprawy drugorzędnej natury, a mianowicie Czerwonego Krzyża i handlu narkotykami.

Największą powolnością odznacza się prace pierwszej komisji politycznej. Komisja ta ma jednakowoż najpoważniejsze zadania do rozpatrzenia. W pierwszym rzędzie musi się ona zająć wnioskiem radzieckim o poważnym ograniczeniu zbrojeń i przekazaniu stanu liczebnego wojsk sprzymierzonych w obcych

państwach. W ostatnich dniach poruszone na ONZ sprawy powierzenia odbiły się silnym echem w prasie amerykańskiej. Szereg dzienników ustosunkowało się krytycznie do angielskich projektów w kwestii powierczych. „New York Times” pisze, że zgłoszone projekty przewidują, iż państwo opiekuńcze posiadać na powierzoną mu terytorium barz wojskowe. Dzienniki zaznaczają, że szczególnie australijski projekt w sprawie opieki nad Nową Gwineą nie przewiduje żadnej gwarancji wolności słowa, prasy i zebrań. Projekt ten przemilcza udział przedstawicieli miejscowej ludności we władzach.

Zwraca uwagę, że w ostatnich czasach przedstawiciele pewnych delegacji obrali charakterystyczny sposób reakcji na wystąpienia przedstawicieli radzieckich. Po składanych przez tych ostatnich

oświadczeniach delegaci zwołują pośpiesznie konferencje prasowe celem osłabienia wrażenia wywołanego deklaracjami radzieckimi i odpowiedniego woltowania na dionikarzy. Nastąpiło to na przykład po mowie Wyszyńskiego w sprawie pomocy uchodźcom i przesiedlonym. Natychmiast po tej mowie przekazano dziennikarzom oświadczenie delegacji amerykańskiej, stanowiące ocenę przemówienia radzieckiego męża stanu. W konsekwencji dzienniki opuściły same oświadczenie. Podobnie miała się rzecz z oświadczeniem Nowikowa w sprawach powierczych, kiedy delegaci brytyjscy w rozmowach z dziennikarzami czynili wysiłki, zmierzające do osłabienia efektu tego wystąpienia. W identyczny sposób wobec dziennikarzy zachowała się również delegacja Unii Południowo Afrykańskiej.

Proces wyrotówców rumuńskich

BUKARZEST (PAP) — Przed sądem w Bukareszcie rozpoczął się wielki proces przeciwko 91 oskarżonym o prowadzenie działalności wyrotowej przeciw obecnemu ustrojowi Rumunii. Byli premier gen. Nicolae Radescu i 40 innych przywódców „czarnych kózli” (podziemnej organizacji w Rumunii) sądzonych jest zaocznie. Wśród oskarżonych znajdują się: b. minister spraw wewnętrznych gen. Aurel Aldea, b. rannec przewodniczącego partii liberalów Vintila Bratianu oraz b. minister Valer Roman.

W pracowni rzeźbiarza górników

(Korespondencja ze Śląska Cieszyńskiego)

„Czy wiecie, co oznacza słowo „hawiryz”? Hawiryz — to górnik, termin używany na Śląsku Cieszyńskim, po obu stronach Olzy, skąd pochodzi Henryk Nitra, cieszący się sławą zasłużona, że nikt tak jak on nie oddał w rzeźbę prawdziwego „hawiryza”, tak udatnie, tak szczerze, z takim pełnym subtelnosci wyczuciem. Słuszenie też zowią go niektórzy rzeźbiarzem górników. Nie też dziwnego, że kiedy delegacja górników cieszyńskich udawała się ze Śląska Nadolciańskiego do prezydenta Biernta, zawiozła mu w darze rzeźbę górnika — Nitry. W niej czytad można jak w otwartą księdzę życia. Kto zna życie górnika, kto umie przeniknąć tajniki jego bytu temu każde załamania, każdy cień nitrowskich postaci górniczych opowiadać będzie o tym życiu. Syn ludu wyrosł wśród ałoch, poznał ich dole i niedole, zatroskał się serdecznie ich losem, wyczuł w sobie i zrozumiał głębie ich przeżywania. I rekoma oddał to, co sercem ogarnął. Nitra jest malarzem i rzeźbiar-

zem w jednej osobie. Od jesieni 1945 roku piastuje godność prezesa zawodowego związku polskich artystów plastyków w Cieszynie, zrzeszającego polskich artystów z obu brzegów Olzy. Obok niego skupia się cały szereg młodych i dobrze zapowiadających się malarzy cieszyńskich, przeważnie samouków o wspaniałych, a często niewykorzystanych możliwościach twórczych, że wymienię tylko Biszorskiego, Stopkowieza, Cienięcia, Konecznego i Jureczyńską. Prezentowali oni swoje prace na wystawach obywatelowych w Bielsku, Bytomiu i Gilwicach. Ale i na tym koniec...

Patrzę z okna najwyższej kamienicy cieszyńskiej, w której na najwyższym piętrze obrat sobie pracownię Nitra. Widok stąd rozciąga się wspaniały, wzrok biegnie na szczyty beskidzkie, za palone jesiennym słońcem. W dole zatulony w liściastym poszcyciu zamilkł Cieszyń z tamtej strony Olzy. Nie mógł lepszego miej-

scą wybrać sobie Nitra do swych prac malarzkich. Bo oprócz rzeźby Nitra jest — jak wspominałem — malarzem. Operuje barwami z prawdziwą wirtuozerią, oddając nastroje, wystrające z jego bogatego uczucia i rozumienia. Każdy obraz Nitry jest przedewszystkiem jego wielkim przeżyciem duchowym. Opanowując pedala służy mu do wywoływania tych nastrojów własnych, które stara się w sposób naturalny przełać na odbiorcę wrażeń przy oglądaniu jego prac. Można by go śmiało nazwać malarzem odczuć emocjonalnych ludzkich, artystycznych. Kolorytem, bogatą i naciągając barw stara się on w swych obrazach oddać to uczucie jak najrzetelniej, stara się przełożyć swą głębię na język zrozumiały dla każdego. Posiada skłonność do operowania barwami ciepłymi, odznaczając zwycięstwo nad stwornym szablone, co czyni z niego naprawdę wiernego twórcę nastroju. Wielką przy tym umięjędaje mu umiejętność doskonałego dysponowania kontrastem fakturowym, co jego obrazom daje plastyczność, pełnię i dziwnego uroku świeżości. Patrzę na

te obrazy ze szczerym zachwytem. Jakież wernę odnajduję moje własne wrazenia i doznania w wdrórkach po beskidzkich uestroniach. Widzę wyraźnie zachód słońca na Głrowej. Wielkie plamy nieba znają przedwiozór. Cichy zmrok ściele cęgnobrowi zachodu królewskie łoża w miękkim aksamicie nocy. Za beskidzkie zapalone fioletem szczyty przewala się ta orgia barw i złoceży niby dworski orszak, towarzyszącej majestatowi słońca. Gąsnące ślinia matowieją, zasypają w opalu rozlanym miękkią falą wśród zamglonej zieleni aól i lasów. Światła, cienie i półcienie, atmosfera kształtów, barw, tonów i półtonów tworzą przedziwną harmonię...

Zegnam się z Nitry, artystą, który potrafił uśmiech niebios oddać w kolorowej ekstazie człowiekowi ku radości przeżywania. Ten uśmiech towarzyszy jego obrazom, wyrwa człowieka z szaryzmy życia, oddaje w niepodzielne władanie cudownej obecności, tak dzielnie kończą, aż bolesnej. Jego obrazy niepokoją, uderzają

orgia barw w nietknięte zda się struny wrazeniowe, uzupełniają niedosyt artystycznych doznań, a to w nich najdziwniejsze, że rozumie je nietylko salonowy esteta, ale trafiają także z równym powodzeniem do dusz tych, których w swym rzeźbiarskim kunszecie Nitra oddaje w nieporównanym znawstwie ich jestestwa: cieszyńskiego górnika i górala. Czucie ich i jego jest zda się wspólne. Jest między nimi jakaś dziwna więź na tle taksamości odczuwania. Wyrosł na tym samym podglebiu wrażeńiowym, ukochał jednako w ten sam kraj hald górniczych i lasów beskidzkich, choć odbiegli znaczenie w oddawaniu swych wrażeń.

Chciałbym wyjechać zagranicę, choćby do państw słowiańskich. Chciałbym urządzić tam wystawę moich prac — dorzucz na odchodnym Nitry. Jugosławia, Bułgaria dostarczyłyby mi nowych tematów, wyjazd pozwoliłby mi zetknąć się z ruchem artystycznym tych krajów, nawiązać nie porozumienia, poszarpane wojną. Nie wątpię, że zamierzenia Nitry przyjmą realne kształty.

„Rewolta” antyrządowa w łonie Partii Pracy

Virtuti Militari

Warszawa (PAP) — Prezydium Krajowej Rady Narodowej uchwalilo nadać Związkowi Zawodowemu Pracowników Poczt i Telekom. — Koło Gdańsk 1 — Order Krzyża „Virtuti Militari” Vejkas’y w uznaniu bohaterstwa pocztowców, poległych w obronie Poczty Polskiej w Gdańsku podczas ataku hitlerowskich hord na ziemie polskie w dniu 1 września 1939 r.

LONDYN (PAP) — W środę późnym wieczorem rząd brytyjski stanął w obliczu poważnej „rewolty” w łonie własnej partii. W różnych doniesieniach wymieniane są odmienne liczby uczestników tej rewolty, sięgające od 41 do 72.

Jak donosi korespondent PAP, 44 członków parlamentu z centrum Partii Pracy wypowiedziało się zdecydowanie przeciwko polityce zagranicznej ministra Bevena. Rozłam w łonie Partii Pracy nastąpił na skutek wnie-sienia poprawki przez tych posłów do mowy tronowej, wygłoszonej na otwarciu nowej sesji parlamentu. Poprawka ta krytykuje ostro obecną politykę zagraniczną Bevena i wyzwa rząd brytyjski do takiej zmiany polityki zagranicznej, by oparla się ona na zasadach socjalistycznych, umożliwiających pełną współpracę z innymi krajami socjalistycznymi i w ten sposób zanabięła niebezpieczeństwo nowikła między-narodowych. Poprawka miała być wniesiona w toku debaty parlamentarnej nad przemówieniem króla. Wyjście poprawki, dotyczącej przemówienia króla, z łona partii rządowej stanowi wypadek bez precedensu. W praktyce równa się to votum nieufności, które mogłoby pociągnąć za sobą dymisję gabinetu, gdyby autorzy poprawki obtawali przy swym stanowisku. Sytuacja dla rządu brytyjskiego stała się tak poważna, że na zebranie grupy parlamentarnej partii przybył sam premier Attlee w towarzystwie swojego zastępcy Morrisona. Premier zarządził, iż w wypadku niewycofania poprawki przez jej inicjatorów, zmuszony będzie wykluczyć ich z partii, aby nie dopuścić do kryzysu gabinetowego.

Relacja agencji Reutersa

Według relacji agencji Reutersa po interwencji Attlee 41 posłów zebralo się w pokoju komisyjnym Izby Gmin i postanowiło jednomyślnie stać mocno na zajętym stanowisku oraz złożyć wspomnianą poprawkę na piśmie, zapobiegając jej swymi nazwiskami. Był to moment szczególnie dramatyczny, gdyż w kuluarach no-przednio mówiono, że „rebelianci” poddali się sarowej krytyce i postanowili wycofać nosłusznie zgłoszony wniosek. Tymczasem okazało się, że te optymistyczne przewidywania nie odpowiadają prawdzie.

Korespondent Reutersa podkreśla, że krok „rebeliantów” stanowi bezpośrednio wyzwanie pod adresem rządu i jeżeli poprawka ta zostanie uznana za votum nieufności — rząd natychmiast poda się do dymisji. Obserwatorzy polityczni uważają ten incydent za demonstrację przeciwko polityce zagranicznej min. Bevena.

W poprawce wyrażono niezłomną nadzieję, że rząd brytyjski zmieni swe postępowanie w sprawach międzynarodowych w taki sposób, aby zachęcić do współpracy ze wszystkimi narodami,

starającymi się zrealizować całkowite planowanie socjalistyczne i kontrolę zasobów światowych, zapewniając tą drogą prowadzenie demokratycznej i konstruktywnej polityki socjalistycznej, w przeciwnym bowiem razie — zdaniem autorów poprawki — antagonizmi między kapitałem amerykańskim a ZSRR zwyciężyły nadzieje na utworzenie rządu światowego.

Jak obradowano w pokoju komisyjnym?

W kuluarach słychać, że w środę wieczorem „rebelianci”, zebrani w pokoju komisyjnym, omawiali wytworzoną sytuację przez dłuższy czas. Zastanawiali się oni nad faktem, że ich stanowisko wywołało niezadowolone premiera i innych przywódców partynwch. Tych, którzy podpisali obraźliwe dla rządu poprawki (istnieje bowiem jeszcze jedna poprawka w tymże sensie, podpisaną przez 15 posłów), nazywano nawet „zdrajcami”, oskarżano o „cios stylem w plecy własnego rządu” itp. Niektórzy z rebeliantów tłumaczyli gorąco swe postępowanie. Zdemontowano jednak pogłoski,

jakoby na posiedzeniu partyjnym uchwalona była rezolucja, zakazująca posłom Partii Pracy podpisania jakiegokolwiek poprawki do mowy króla podczas pełnienia obowiązków przez obecny rząd. Wysłano natomiast wiadomości, wyrażające ubolewanie z powodu incydentu i potępiający jego sprawców. Podesza głosewnia wniosek ten został przyjęty podobno 130 głosami, jednakże kilku uczestników zebrania sprzeciwilo się tej uchwale, a niektórzy inni wstrzymali się od udziału w głosowaniu. W każdym razie okazało się, że frakcja parlamentarna Partii Pracy, krytykowana w niektórych kołach za stosowanie metod autokratycznych, nie może stłumić krytyki rządu w szeregach swych członków.

Głosy prasy brytyjskiej

Jak wyjaśnia prasa brytyjska, inicjatorami poprawki do odpowiedzi na mowę tronową są posłowie Crossman i Michael Foot, którzy zajęli już dawniej krytyczną postawę wobec polityki państwowej rządu Partii Pracy. Prasa konserwatywna i liberalna charakteryzuje tę poprawkę jako

rekawicę, rzuconą rządowni. Korespondent polityczny centralnego organu Partii Pracy „Daily Herald” stwierdza ze swej strony, że na posiedzeniu frakcji parlamentarnej Partii Pracy podkreślono, iż tego rodzaju wyzwanie pod adresem rządu może być źle zrozumiane za granicą. Następnie „Daily Herald” pisze: „Wielu członków Partii Pracy gorąco pragnie, by rząd zajął stanowisko wyraźniejsze i wzbudzące większe zaufanie opinii publicznej. Dążenie to jest zupełnie zdrowym objawem, mogło ono jednak dojść do głosu bez uciekania się do tak gwałtownych środków, jak poprawka do odpowiedzi na mowę tronową, wniesiona przez niektórych członków Partii Pracy. Poprawka ta jest wyrazem niezadowolenia z polityki zagranicznej rządu, na które zresztą rząd z pewnością nie zasłużył. Nie bierze ona pod uwagę licznych nsiłowań pokojowych Bevena. Tymczasem warło byłoby by zastanowić się nad kwestią, dlaczego rząd nie jest w stanie kontynuować swej inicjatywy i skierować świat na nowe tory”.

Komunikat rządu Kanady w sprawie polskich dzieł sztuki

OTTAWA (PAP) — Rząd kanadyjski wydał komunikat w którym stwierdza, że zastanowi się nad możliwością udzielenia rządowi polskiemu pomocy w sprawie odnalezienia i odzyskania polskich dzieł sztuki zdeponowanych w Kanadzie. Rząd kanadyjski przypomnia, że jeszcze w 1940 r. podkreślił iż nie może wziąć na siebie odpowiedzialności za przechowywanie skarbów polskich, przywiezionych do Kanady. Posel R. P. w Kanadzie min. F. derkiewicz przeprowadził z wice ministrem spraw zagranicznych konferencje w sprawie polskich zaginionych dzieł sztuki.

Połączenie telefoniczne z Europą zachodnią

WARSZAWA (SAP) — W dniu 13 listopada ukończone zostały prace przy przeprowadzaniu linii telefonicznej, łączącej Warszawę z Zurichem. Dzięki temu Warszawa uzyskała połączenie telefoniczne z państwami Europy zachodniej, a wiec: z Szwajcarią, Francją, Anglią i Belgią. Dotychczas posiadała Polska kontakt telefoniczny jedynie z ZSRR, Włochami oraz z państwami bałkańskimi przez Pragę Czeską.

UNRRA dziękuje Rządowi Polskiemu

WARSZAWA (PAP) — Rada INPPA Cornelius Van Eger przesłał w imieniu administracji UNRRA podziękowanie Rządowi Polskiemu za punktualne wpłaconieśkladki członkowskiej na rzecz UNRRA.

W kilku pismach

Berlin. — Z Monachium donoszą, że hitlerowy w roczną cież, monachijski z roku 1928 złożył wieńce ze wstęgią z napisem: „1946 — a jednak zwyciężył” — w imieniu państwa niemieckiego w tym puzi zwolnionych hitlerów.

Berlin. — Z Baden Baden donoszą, że w pobliżu Heilbronn wykryto masowe groby deportowanych więźniów politycznych, zawierające około 1500 trupów.

Paryż. — Agencja France Presse donosi z Teheranu, że na tamtejszym lotnisku wylądował samolot szwedzki, który przetrwał przez 8 lat w szeregach konstrukcyjnych w lotnisku w Berlinie.

Londyn. — Agencja Reutersa donosi, że paster Niemoeller, b niemiecki dowódca lotnictwa, został przywrócony do służby w wojsku koncentracyjnego w III Rzeszy. Oświadczył 500 niemieckim jeńcom wojennym w obojcie w Marbury Hall, że musi on być w stanie pomóc w odzyskaniu „długowal”, jak i siorową odpowiedzialność na niemieckie przestępstwa wojenne. In. za wyprzedzenie 6 milionów Złdów.

Londyn. — W Glasgow rozpocznie się rozbiórka na złom oceaniczny „Warspite” (32 000 ton), który oddał wielkie usługi w czasie II wojny na Morzu Śródziemnym. Podległa firmie Robert & Company, która brała udział w bitwie jutlandzkiej; okręt admirała Joellioce (1907) i okręt minowy okręt admirała „Defiant” (27 000 ton).

Paryż. — Według doniesienia agencji France Presse z Ankary do tureckiego portu w Smyrninie zawinęły amerykańskie okręty, które miały dostarczyć żywność i towary dla tysięcy bezrobotnych. Następnie okręty udadzą się do portu w Marmarise, znajdującemu się naprzeciwko wyspy Bodros.

Rzym. — W wyniku prowadzonego w związku z niedawnym zamieszczeniem w prasie brytyjskiej siewstwa, polskie wiosła a szerokość 300 m, narzeka i nieobecnosc ich trzymano na w ścisłej tajemnicy.

Z międzynarodowej konferencji socjalistycznej w Bournemouth

LONDYN (PAP) — Na międzynarodowej konferencji partii socjalistycznych w Bournemouth, która odbyła się 9 i 10 listopada b. r., reprezentowane były partie socjalistyczne Wielkiej Brytanii, Kanady, Włoch, Polski, Czech, Austrii, Szwajcarii, Danii, Szwecji, Norwegii, Finlandii, Palestyny, Australii, Belgii, Holandii, Rumunii i Chile. Przedstawicielami Polskiej Partii Socjalistycznej byli dwaj pełnomocni delegaci Kurylowicz i Hochfeld. W towarzystwie trzech obserwatorów. Ze względu na rozwijającą się wiolesze we Francji kampanię wyborczą, na konferencje nie mogła przybyć delegacja socjalistów francuskich. Na porządku dziennym figurowały sprawa prac Biura Łączności i Informacji, utworzonego na konferencji w Clayton on Sea, oraz sprawa dopuszczenia socjalistów niemieckich do udziału w konferencji.

Jak dowiaduje się korespondent PAP z kół delegacji polskiej sprawa biura łączności i informacji wywołała dyskusję, w której przebiegły dwie tendencje: jedna w kierunku rozszerzenia zakresu działania biura i tym samym do utrwalenia istniejącej w tej chwili podziału klasy robotniczej na odłamy komunisty czny i socjalistyczny, oraz druga, reprezentowana przede wszystkim przez delegację polską i czeska, w kierunku utrzymania stanu dotychczasowego, nie przesadzającego kwestii ponownej integracji ruchu robotniczego.

W wyniku energicznych interwencji ze strony czeskiej, biuro nadano nową nazwę „Komisji

Konsultacyjnej”, a zakres jego pracy ograniczono do wzajemnej konsultacji przy wydawaniu biuletynu, oraz do organizowania międzynarodowych konferencji socjalistycznych.

Znaczenie żywszą dyskusję wywołała jednak sprawa niemiecka. I w tej sprawie — według informacji delegacji polskiej — zarysowały się dwa stanowiska. Jedno wypowiadało się za jak najszybszym powołaniem socjal-demokratów niemieckich ze stref okupacyjnych brytyjskiej i amerykańskiej do udziału w konferencjach międzynarodowych. Drugie stanowisko, reprezentowane jasno tylko przez delegację polską, polecało na stwierdzeniu, że chodzi tu o wygranie sprawy niemieckiej dla celów brytyjskiej polityki mocarstwowej i że wobec tego w tej formie i w tej placzybnie zagadnienie udziału niemieckiego ruchu robotniczego w międzynarodowym ruchu robotniczym nie może być rozwiązywane

Delegacja polska wysunęła propozycje, aby rozpatrywanie tego zagadnienia odroczyć do okresu po konferencji pokojowej z Niemcami, tylko bowiem wtedy można będzie rozważać je bez namietności nacjonalistycznych i bez ryzyka wygrzywania ta droga przez Niemców obcych interesów wielkomocarstwowych.

Wskutek niezumnie jasnego stanowiska delegacji czeskiej teza ta nie została przyjęta większością. Zastępnie jednak na uwagę mocno wystąpienie przedstawiciela Szwajcarii Onrehta, który wyraźnie zarządził przedstawicielom niektórych państw, że przyjęty przez nich sposób komunikowania się z socjaldemokracją niemiecką nie przewyżnia się zupełnie ani do reinkarnacji, ani do demazyfikacji, ani do zmiany ustroju społecznoego w obecnych Niemczech.

Gospodarze, wbrew protestom Polski i Szwajcarii, narzucili konferencji głosowanie nad wnioskiem, czy niemiecki ruch robotniczy w zasadzie winien być dopuszczony do udziału w międzynarodowym ruchu robotniczym. Takie postawienie sprawy w komentowano jako niezumnie lotalne. Delegacja polska oświadczyła, iż odmawia udziału w głosowaniu nad tym wnioskiem, gdyż nie wie jakie będą jego praktyczne konsekwencje. Ponieważ przewodniczący konferencji minister Shinwell uznał to oświadczenie za wstrzymanie się od głosowania, delegacja polska oznajmiła, że prosi uznać jej głos za „nie”.

Oświadczenie ministra Nenni

w sprawie bezpośrednich rokowań włosko-jugosłowiańskich

RYM (PAP) — Włoski minister spraw zagranicznych Pietro Nenni przyjął ambasadorów Stanów Zjednoczonych, Związku Radzieckiego, Wielkiej Brytanii i Francji i zakomunikował im oficjalne stanowisko rządu włoskiego w związku z bezpośrednimi rozmowami Togliattiego z marszałkiem Tito w Belgradzie. Stanowisko to minister Nenni sformułował w następujący sposób: 1. Rząd włoski uważa decyzję oświadczenia dyskusji w sprawie Krainy Julijskiej, powziętą na konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych Wielkich Mocarstw w Nowym Jorku, za zaproszenie do nawiazania bezpośrednich rozmów włosko-jugosłowiańskich. Rząd włoski zapytuje czy taka in-

terpretacja jest słuszna.

2. Po rozmowach Togliattiego w Belgradzie nie stoi na przeszkodzie do nawiazania bezpośrednich rokowań.

3. Rząd włoski gotów jest rozpocząć natychmiast rozmowy pod następującymi warunkami: a) w razie zawarcia układu z Jugosławią układ ten zostanie zagwarantowany przez Organizację Narodów Zjednoczonych; b) o ile bezpośrednie rokowania z Jugosławią nie dadzą wyników, to obowiaz zywac będą uchwały powzięte na Konferencji Pokojowej w Paryżu przez delegację 21 państw; c) powinno być wzięte pod uwagę o statnie oświadczenie marszałka Tito, że Jugosławią uznaje włoski charakter Triestu.

Prm. Tojo przed trybunałem

PARYŻ (PAP) — Przed Trybunałem w Tokio rozpoczął się rozprawa przeciwko b. premierowi japońskiemu Tojo — jak donosi si agencja France Presse. Oskarżony wyjaśnił swoje opozycyjne stanowisko w sprawie wycofania wojsk japońskich z Chin. Sprzeciw ten doprowadził do zerwania rokowań japońskich — amerykańskich. Zdaniem Tojo, opuszczenie Chin spowodowałoby ponowne podjęcie nieprzyjaźnielskich działań ze strony Chińczyków. Oskarżony przyznał, że pracował zgo-

dnis z zasadami Trójprzymierza, przewidzianego panowanie Niemiec i Włoch w Europie, a Japonii we wschodniej Azji.

Zdaniem wywołała nieobecnosc na ławie oskarżonych b. ambasadora w USA Kuruusu. Brał on udział razem z admirałem Nomurą w rokowaniach w Waszyngtonie w czasie, kiedy władze japońskie wydały potajemnie rozkaz flocie przygotowania się do ataku. Kuruusu nie ukrywał nagdy swoich sympatii dla „os”,

Kronika miejscowa

UWAGA!

Komitet Pom. Zimowej w Częstochowie apeluje do wszystkich obywateli, aby wszędzie w urzędach (na poczcie, kołach itp.) przy wpłaceniu na Fundusz Pomocy Zimowej żądali w zamian znaczków lub innej przewidzianej formy pokwitowania

Uroczystość Patrona Garnizonu Częstochowy

W niedzielę, dnia 17 listopada b. r. w Kościele Garnizonowym zostanie odprawione ku czci Patrona Garnizonu św. Stanisława Kostki uroczyste nabożeństwo o godz. 11-jej, podczas którego ka-

zanie wygłosi J. E. ks. Biskup St. Czajka.

Spłeczeństwo nasze, które dąży Wojsko Polskie zawsze jednako silnym uczuciem, weźmie niewątpliwie żywy udział w nabożeństwie ku czci Patrona miejscowego Garnizonu.

Wezwanie

Zarząd Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Częstochowie wzywa wszystkich członków, aby przybyli w niedzielę t.j. dn. 17 XI 1946 r. do lokalu Związku na godz. 10 rano w celu wzięcia udziału w uroczystości św. Stanisława Kostki, która to

obohodzi miejscowy garnizon w Częstochowie.

Przybycie obowiązkowe.

Uroczystości niedzielne b. więźniów politycznych

W nadchodzącą niedzielę, dn. 17-go listopada odbędzie się pierwsze statutowe Walne Zebranie Częstochowskiego Koła Pol. Związku B. W. w. w. Politi. Zebranie poprzedzone zostanie Mszą św. za pomordowanych w obozach i więzieniach, którą w Bazylice Jasnogórskiej odprawi b. więzień polityczny z Dachau ks. prob. Antoni Mielinski, a następnie uroczystym złożeniem wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Zarząd Koła wzywa wszystkich b. więźniów politycznych i podopiecznych, aby w uroczystościach tych wzięli udziałem i wzięli udział w rodzinach i

sympatykami. Zbiórka w niedzielę o godz. 9-tej rano przed lokalem Koła (ul. Kopernika 6.)

Trzymiesięczne Kursy Pamiątkarstwa Regionalnego (Ceramika)

Uzdolniona młodzież, nie mogąca kształcić się w Szkole Sztuk Pięknych, jednakże, mająca zamiłowania artystyczne, może przygotować się do zarobkowania, na kursie, prowadzonym przez tę samą szkołę.

Zdolni uczniowie, w miarę postępów będą mieli okazję zarobkowania w czasie kursu, który rozpoczyna się 16 listopada b. r., ul. św. Rocha Nr 38, przy fabryce „Czyna”. Wpis 50 zł miesięcznie.

Zawiadomienie

Cech Krawców i Pokrewnych Rzemiosł, zawiadamia wszystkich członków, że w dniu 17 listopada 1946 r. o godz. 15.30, odbędzie się walne, doroczne zebranie sprawozdawcze w Powiatowym Związku Cechu Kościuszki 16.

Ze względu na sprawy pilne i ważne stawiennictwo obowiązkowe.

Święto młodzieży

Dzień święto polskiej młodzieży, Młodzieży demokratycznej. Zwiążmy w młodzieńczej przyrzeczce Dajmy do celu licie.

Miłość nas łączy bratnia I bratnie łączy nas cele Idziemy naprzód śmiało Budując gmach w popiele.

Na miejscach kaźni okrutnych Z popiołów dawnych zgłiszczaj, Powstanie dom wspaniały, Gdzie będziemy sobie bliźni.

Idziemy w jasną przyszłość Z wielką romanką radością, Z wiarą w braterski sojusz A w sercu z wielką miłością.

Nam bliskie wszystkie krainy Młodzież całego świata, Okerzuj więc z pierśi wznosimy Niech wspólny sojusz nas brata.

Niech wspólne łączy nas cele By zbierać plony obfite, Idźmy zważyć naprzód śmiało Poprzez szczęśliwe życie.

Czesław Karwat

Komunikat Komitetu Dzelnicy Śródmieście PPR

Komitet Dzelnicy Śródmieście PPR powiadamia członków Partii, że ogólne zebranie członków odbędzie się w lokalu własnym (I-Aleja 9) w niedzielę dnia 17 b. m. o godz. 10 rano.

Komunikat PPR dzelnicy Stradom

PPR Dzelnica Stradom, podaje do wiadomości swym członkom i sympatykom, że w soboty każdego tygodnia o godz. 17-jej, odbywać się będzie Krótki Przegląd Ostatnich Wydarzeń Politycznych i Gospodarczych i Dyskusje, w lokalu własnym, Al. Wolności Nr 50.

Uwaga, członkowie PPS

Zarząd Dzelnicy Zawodzie i Sachalin zawiadamia wszystkich członków zamieszkałych na Zawodziu-Sachalin, iż w dniu 18 listopada b. r. o godz. 18-jej w sali konferencyjnej przy ul. Kopernika 6 odbędzie się zebranie. Obecność wszystkich członków obowiązkowa pod rygorem partyjnym z legitymacjami. Sprawy b. ważne.

Apel Ligi Kobiet

Dzień Świętego Mikołaja, dzień radości wszystkich dzieci, jest już bliski.

Spoleczno - Obywatelska Liga Kobiet w Częstochowie, opiekując się stale biednymi dziećmi, sierotami i półsierotami, pragnie im w dniu tym sprawić radość, by każde dziecko oprócz słodyczy otrzymało podarunek, jak np.: niepie potrzebne, rakawiczki, czy inne rzeczy garderoby.

Zarząd Miejskiej Ligi Kobiet, aby zdobyć fundusze na ten cel, postanowił urządzić zabawę taneczną „Andrzejkę” w dniu 30. 11. b. r. w sali fabryki „Warta”.

W programie przewidziana jest loteria fantowa.

W związku z tym zwracamy się z prośbą do ofiarnego społeczeństwa, by nam pomogło w realizowaniu naszego zamierzenia — przez składanie fantów w sekretariacie Ligi Kobiet, Aleja N. M. Panny 77.

Uwaga, analfabeci!

Niedawno powstała w naszym mieście Wieczorowa Szkoła dla dorosłych otwiera specjalną klasę dla analfabek (nie umiejących czytać i pisać). Wszyscy węc od lat 15 wwyż mają możliwość zapisać się i uczenia.

Nauka odbywa się pięć razy w tygodniu od godz. 17 — 20. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria szkoły codziennie (z wyjątkiem soboty), od godz. 16.30 do 18, ul. Dąbrowskiego 14 oficyna.

Otlary

Firma Ciszewsky wpłaca zł 2000 na orkiestrę 8 p. p.

Z okazji imienin Dyrektora Zjednoczonych Zakładów Wapiennych „Wapnorud” w Rudnikach, Edmunda Goede — zamiast kwiatów — na sieroty po zamordowanych przez hitlerowców zł 2000 składają urzędnicy i majstrowie.

Wielki W. ec Publiczny Stronnictwa Demokratycznego

W niedzielę, dnia 17 b. m. o godzinie 12 w sali Teatru Wielkiego odbędzie się Wielkie Zgromadzenie Publicznego Stronnictwa Demokratycznego w Częstochowie. Przemawiać będzie Wiceminister Oświaty członek Centralnego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego ob. Eugenia Krassowska, oraz Dyrektor Departamentu Ministerstwa Ziemi Odzyskanych ob. Włodzisław

mierz Lechowicz.

Ze względu na ważność zagadnień poruszonych, obecność jak najszerszych warstw społeczeństwa, inteligencji pracującej, a przede wszystkim naukowców, oraz kupiectwa, zatrudnionych w przemyśle i rzemiośle, oraz młodzieży, pożądana.

Obecność członków Stronnictwa Demokratycznego obowiązkowa.

W niedzielę Święto Młodzieży Demokratycznej

Dnia 17 listopada 1946 r. obchodzi my święto młodzieży demokratycznej w związku z tym św. etem Miejski Komitet Porozumiewawczy Org. Młodzieżowych zwołał zebranie dnia 8 listopada 1946 r. w sali Miejskiej Rady Narodowej przy udziale przedstawicieli szkół średnich i org. młodzieżowych ZWM, OMTUR, ZHP, ZMD i „WICI”.

Zebrańie zagal kolegą Boberski, za wiadomiami zebranych o celu konferencji. Uchwałę przyjęto w następującym porządku:

Dnia 17 listopada 1946 r. o godz. 9 rano nabożeństwo w Katedrze św. Rodziny.

O godz. 10 rano pochód na plac Goernalissima J. Stalina po czym defilada.

O godz. 11.30 akademія w sali kina „Wolność” o uroczystym programie, Część artystyczna w wykonaniu org. młodzieżowych i szkół średnich.

Uroczystości święta młodzieży mają charakter czysto młodzieżowy.

Komunikat Z. W. M. Nr 1

do wszystkich członków organizacji

Dnia 17 listopada 1946 r. uprasza się

wszystką młodzież zorganizowaną w naszych szeregach na terenie miasta Częstochowy do wzięcia czynnego udziału w dniu święta młodzieży demokratycznej.

Przeto uprasza się wszystkich członków Związku Walki Młodych o przybycie w niedzielę w dniu 17 listopada 1946 r. na godz. 8-mą rano do lokalu ZWM mieszczącego się w Częstochowie przy ulicy Sobieskiego 50.

Komunikat Nr. 2

W związku z świętem Światowej federacji młodzieży, Komitet Organizacyjny urządził w niedzielę t.j. w dniu 17 listopada 1946 r. rozgrywkę „turnieju siódmkowego pomiędzy następującymi klubami młodzieżowymi: OM TUR II Skra, KKS Częstochowianka, ZWM „Zryw”, Halcerski Klub Sportowy.

Rozgrywkę odbędą się na Boisku Sportowym „Un'ion Textile Victoria”. Imprezy rozpoczynają się o godz. 13.30.

Wstęp bezpłatny.

Odezwa

Naród Polski w 1939 roku wystawiony został na próbę. Przemocy odwieczny wróg wtarł się w granice Polski z zamiarem zniszczenia Narodu Polskiego raz na zawsze. Armia Polska mimo bohaterских wysiłków, została rozbita. Kraj ogniem i żelazem zniszczony. Plany wroga zdawały się urzeczywistniać. Ale — zapomniał Niemiec o niezłomnym duchu Ludu Polskiego.

Już jesienią 1939 roku podjęta została przez najlepszych synów Polski nieustępliwa walka z okrutnym najeźdźcą.

Pod emie Polskie w zawziętej, bezwzględnej ofiarnej walce, trwającej przez cały czas okupacji — świadczą o przed całym światem, że duch polski nie został złamany, a Polska żyje i walczy o swą Wolność.

Niewysłowione są trudy bojowników o Wolność, ginących bez roz-

głosu bezmiennie w więzieniach, obozach i partyzanckich walkach.

Dziś, mamy przez Niech wywalczoną Wolność — Społeczeństwo Częstochowskie, tak liczenie biorące udział w walce podziemnej, czyniąc zadość potrzebom stworzenia widomego symbolu Walki i Zwycięstwa, chce, aby nad szeregami czystych Bojowników o Wolność zrzeszonych obecnie w Związku Byłych Uczestników Walki o Niepodległość i Demokrację, zasadał ufundowany przez nie Sztafard.

Komitet Fundacji Sztafardu wzywa wszystkich obywateli miasta Częstochowy, którym nie był obojętny los walczących do składania ofiar na ufundowanie Sztafardu.

Komitet Fundacji Sztafardu dla Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację

Dzień R. T. P. D.

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, aby zbliżyć i zapoznać z ideologią i celami RTPD całe społeczeństwo polskie organizuje po raz pierwszy w tym roku w dniu 17 listopada „Dzień RTPD”.

W związku z powyższym będzie zorganizowany w przeddzień obchodu RTPD w dniu 16 listopada o godz. 17.30 w sali zebrania PPS przy ulicy Kopernika 6 „Wieczór RTPD”, a w

dnia obchodu RTPD, to jest dnia 17 listopada b. r. o godz. 15 w sali teatralnej Państwowej Fabryki Przemysłu Bawełnianego, dawniej „Częstochowianka” odbędzie się uroczysta Akademia RTPD (specjalnie w ośrodek skupienia robotniczego).

Uprasza się miejscowe społeczeństwo o jak najliczniejsze przybycie tak o „Najlepiej” RTPD”, jak na „Dzień RTPD”.

lotnictwem.

Inż. Niemczyk z Aeroklubu przedstawił cyfrowe jego potrzeby oraz konieczność wykonania natychmiastowego szeregu prac, nie kontynuowanie których może doprowadzić do zniszczenia pewnych przedsięwzięć. Zapewnił też, że akcja Aeroklubu nie będzie zwykłym wyciąganiem pieniędzy, lecz tworzeniem funduszy na cele, jakie opłaca się w przyszłości stokrotnie tak dla społeczeństwa. Jak i tych, którzy poprzecz finansowo potrzeby Aeroklubu.

Kończąc pierwszą część zebrania prezydent dr T. J. Wołański podkreślił wydatne poparcie udzielone już przez Elekrownię i przez Rejonowy Urząd Telefon. — Telekomunikacyjny, apelując do zebranych, aby wykaźali zrozumienie sprawy, dając raz jeszcze dowód swej sznanej ofiarności.

Apel nie pozostał bez skutku. W ciągu 10 minut obecni zadeklarowali blisko 50.000 złotych, przy czym przedowało kupiectwo, które złożyło 33.500 złotych deklarując dalsze kwoty jako składki miesięczne. Szczegółowa lista przedstawia się następująco: S. Romanowski zł 5.000, „Stator”, Mieczysław Tomski zł 5.000, Fr. Fran cz 3.000, W. Zórawski zł 2.000, St. Żyłka zł 2.000, J. Macielowicz zł 2.000, K. Malewski zł 2.000, W. Dor. Jaki 8 bał drewnianych x 220 metr dług., K. Swierzy zł 1.000, L. Gąsior zł 1.000, B. Cła Gładysz zł 1.000, W. Tuczyski zł 1.000, W. Stuchczak

zł 1.000, B. Ziemiński zł 1.000, A. Chwałba zł 1.000, Z. Oleczyk zł 1.000, A. Nowicki zł 1.000, dyrektor fabryki „Sigma Textile” Antoni Jani zł 1.000, Zygmunt zł 500, St. Krywuln zł 500, St. Matuszczak zł 500, W. Tkacz zł 500, H. Dział zł 500, nieznaną ofiarodawca, który broszony jest o podanie nazwiska zł 1.000.

Listę przemysłowców zainicjował Inż. Niemczyk (i-ma „Ferrum”) kwotą zł 10.000 i w naturze 2 piece żelazne oraz 300 kłamer. Inż. K. Kanczewski złożył zł 1.000, F-ma „Gryf” P. Boczekowski zł 3.000, A. Luko i K. Pionicki zł 2.000, „Agron”, J. Kotarba zł 1.000, „Hellas”, K. Sobolewski zł 1.000, E. Sowler (kupiec) zł 1.000, W. Malewski zł 1.000, „Hel”, J. Sroczński zł 500, J. Pawłowski zł 500, „Deres” zł 500, L. Ciałyski zł 500, M. Stanek zł 200, A. Sacichski — zrobieńcie ławek dla świetlicy.

Dyr. Jani w imieniu Zakł. Przem. Weln. Nr 8 złożył zł 5.000. Pozostałe zakłady przemysłowe państwowe zadeklarują się po porozumieniu z Centralnymi Zarządami, zaś prywatne — za pośrednictwem Lby Przemysłowej.

Dzięki ofiarności zebranych najpilniejsze potrzeby Aeroklubu będą zala twione. Akcją na zdobycie funduszy dla realizacji bliskich zamierzeń trwać będzie do dnia 24 b. m.

Kupiectwo, zremisło i przemysł przoszone są o deklarowanie kwot na listach, z którymi kursować będą osoby upoważnione przez Aeroklub.

Aeroklub na drodze do realizacji swych zamierzeń

Czwartkowe zebranie informacyjno-sprawozdawcze Aeroklubu Częstochowskiego zagal prezydent M. Asta dr T. J. Wołański, wyjaśniając zebranych liczenie przedstawicielom zakładów przemysłowych, banków, instytucji, spółdzielczości, przemysłowcom i kupcom, że zebranie ma na celu w pierwszym rzędzie poinformowanie ich o dokonaniach Aeroklubu, jego celach i zadaniach, a następnie odwołanie się do ofiarności społeczeństwa, które w interesie narodowym winno poprzeć organizację się po dewastacji wojennej lotnictwo, tworząc równocześnie podstawy przyszłej Ligi Lotniczej.

Następnie instruktor Więckowski przedstawił zebrany sprawozdanie z dotychczasowej działalności Aeroklubu. Jest ona imponująca: postawiono hangar na 4 samoloty, obecnie wznosi się budynek startowy i stawia się stację benzynową. Aeroklub liczy 600 członków — większość z nich to członkowie czynni, którzy ćwiczą w sekcjach: silnikowej, sztybowcowej, obecnie zaś organizuje się sekcję modelarską i spadochronową. Aeroklub posiada własny lokal, w którym zorganizował świetlicę i skompletował biłotekę lotniczą. Częstochowa posiada piękne lotnisko, jedno z najlepszych w Polsce. Obok znajduje się

zabytkowo, a nieopodal — kompleks zabudowań b. podchorążówki lotniczej, co przydaje Częstochowie do zajęcia czołowego stanowiska w polskim lotnictwie cywilnym. Idea Aeroklubu jest w zasadzie propagowanie lotnictwa i jego rozpowszechniania, led nakże Aeroklub ma ambicje włazenia Częstochowy do ogólnopolskiej sieci lotniczej dla pasażerów, transportów i poczty, co bez wątpienia przyczyni się do usprawnienia życia gospodarczego Częstochowy, przynosząc nieocenione korzyści dla przemysłu i kupców w pierwszym rzędzie.

Z koleji apel w imieniu młodych lotników wygłosił do zebranych pilot Różański, po czym zabrał głos inż. Kanczewski, podkreślając praktyczne znaczenie zajęcia się młodzieży lotnictwem a mistrz cechowy Miszczak zwrócił uwagę na korzyści prywatnej komunikacji lotniczej, do której Częstochowa powinna dążyć wszelkimi siłami i popierać zamiary Aeroklubu w tym względzie. Dyr. Jani wystąpił z propozycją utworzenia sekcji radio (tegraficznej) a przez Kotarba z propozycją upowszechnienia członkostwa Aeroklubu przy pomocy specjalnych znaczków i należania ramowego młodzieży sportowej, co spowoduje ogólnie zainteresowanie się społeczeństwa

DZIECKO PRAGNIE BYĆ KOCHANE I SZCZĘŚLIWE!
Otoczmy dzieci polskie opieką i miłością całego narodu!
R. T. P. D.

Światło i chodniki

Jak się dowiadujemy, Zarząd Mięski przystąpił obecnie do opracowywania planów remontu instalacji elektrycznych oraz budowy chodników na przedmieściach Częstochowy.

„Jesteśmy pewni, że wiadomość ta ucieszy całe rzesze nieszczęśliwych mieszkańców peryferii, którzy przeżyli wprawdę gęsnę pod czas wczorajszego powrotu z pracy do domu.

Zarówno płyty chodnikowe, jak i na leżące oświetlenie przedmiotów do jednych z najbliższych prac Zarządu Miasta, prac na które z utęsknieniem cze-

na przedmieściach

ka w przeważnej ilości zamieszkujejacych peryferie — świat pracy. Na razie możemy się w Zarządzie Miejskim tylko o planach, miemy nadzieję, że w najbliższym czasie dojdzie do realizacji, a nie zostanie zapomnianą i za niedługi okres czasu będą mogli napisać, że na peryferiach miasta rozpoczęto prace!

Wówczas jesteśmy pewni, że mieszkańcom np. Zaczysa z samej radości nadziei błoto przestanie się wydawać takie — mokre, a ciemności tak — ciężkie.

Ponury mord na Ostatnim Groszu

(j) W dniu 13 listopada do mieszkania piekarska Ignacego Sochańskiego, zam. przy ul. Narutowicza Nr 238, przyszło dwóch osobników, uzbrojonych w automaty i broń krótką.

Jeden z nich, po sterroryzowaniu domowników, wyprowadził Sochańskiego do przyległego składziku z mąką i tam, strzelając do niego kilkakrotnie, pozbawił go życia.

Następnie dokonawszy gwałtu na pracownicy domowej, zatrudnionej u Sochańskiego i zarobowawszy 7.800 zł. zbiegli.

Władze prowadzą energiczne dochodzenie, które, miejmy nadzieję, doprowadzi do wykrycia i ujęcia sprawców.

W dniu 13 listopada mieszkaniec tejże wsi nazwiskiem Jan Kiedrzyń znalazł zwłoki dziecka w rzecze.

Prokuratura zarządziła sekcję zwłok dziecka, która ustali przyczynę śmierci, a co zatem idzie odpowie na dręczące pytanie: Czy matka jest winna śmierci dziecka — czy znalazła z nim razem grób w mętnych wodach Liswarty?

Czy matka zamordowała swoje dziecko?

W połowie ubiegłego miesiąca zaginęła w bliżej nieznanych okolicznościach mieszkanka wsi Podłęż Królówskie, 24-letnia Helena Wiecha razem ze swą 9-cio miesięczną córeczką Danią.

Prowadzone wówczas poszukiwania nie dały rezultatu tylko na przepływającej w pobliżu rzeczce Liswarcie pływały niektóre części garderoby, jak czapka, dziaćka, drewniane tra-

py i chustka matki.

W dniu 13 listopada mieszkaniec tejże wsi nazwiskiem Jan Kiedrzyń znalazł zwłoki dziecka w rzecze.

Prokuratura zarządziła sekcję zwłok dziecka, która ustali przyczynę śmierci, a co zatem idzie odpowie na dręczące pytanie: Czy matka jest winna śmierci dziecka — czy znalazła z nim razem grób w mętnych wodach Liswarty?

Komunikat Zw. Ucz. Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację

Zarząd Związku zwadama, że w dniu 17 listopada 1946 r. tj. w niedzielę o godz. 16 odbędzie się pogrzeb członka ruchu podziemnego ś. p. Piotrowskiego Tadeusza — pseudonim „Burza”, który zginął 13 września 1944 r. w wa. Królówce, a pochowany został we wsi Filipiny, pow. Konińskie. Ekshumacja zwłok odbędzie się w dniu 16 listopada b. r. do Częstochowy.

Prosimy wszystkich członków oraz organizacje polityczne i społeczne o wzięcie jak najliczniejszego udziału w pogrzebie.

Zbiórka w domu żałoby Częstochowa-Raków, ul. Ks. Brzózki 31 o godzinie 15.30.

Uroczystość Świąteczna w fabryce „Czestochowianka”

W niedzielę 10 b. m. Straż Pożarna przy fabryce „Czestochowianka” obchodziła uroczystości zakończenia ćwiczeń letnich, podczas których wystąpiła po raz pierwszy ze swoim sztandarem i fundowanym własnymi siłami.

W kościele pod wezwaniem św. Antoniego odbyło się nabożeństwo. Uroczystą mszę odprawił ks. kapelan Jastrzębski — wysłuchoł jej członkowie Straży przed stawiciele Rady Zakładowej i Zarząd fabryki, oraz mieszkańcy Ostatniego Grosza.

Po nabożeństwie odbyło się tradycyjne przyjęcie w świetlicy KKS „Czestochowianka”.

Zabawa II Komisarza M. O.

II-gi Komisarjat MO urządził zabawę taneczną w dniu 16 listopada 1946 r. o godz. 19-tej w sali fabr. „Metal” dawniej Peltezy.

Warszawski Teatr Aktualności, Satyry i Humoru w Częstochowie

W sobotę i w niedzielę dnia 16 i 17 listopada b. r. o godzinie 21.00 odbędzie się w kinie „Wolność” tylko dwa przedstawienia Warszawskiego Teatru Aktualności, Satyry i Humoru cieszącego się zasłużonym powodzeniem w całej Polsce. Na czele Teatru Aktualności występują popularni artyści Stolicy — ulubcy Częstochowy: Janusz ŚciwiarSKI, Gosia Negro, Władysław Lin, Nina Polakówna i inni.

Warszawski Teatr Aktualności wystąpi w całkowitej zmianie, rewalucyjnego programu satyryczno-politycznego. Blizsze szczegóły w alizach Biuletynu do nabycia wcześniej w kasie kina „Wolność”.

Dyżury lekarzy

W niedzielę, dnia 17 b. m. dyżurują następujący lekarze:

Internista — dr T. Ostrzycki — Al. Kościuski;

Chirurg — dr Z. Słowik — Dąbrowskiego 17;

Dentysta — dr S. Parczyńska — Kilińskiego 14;

Okulista — dr J. Kulesza — Katedralna 7.

Dyżury aptek

W tygodniu od 11 do 17 listopada w następujących aptekach:

„Ślaska” ul. Marsz. Zymierskiego 4;

„Staromiejska”. Stary Rynek 30;

K. Lembeck, Raków, ul. Towiańskiego 7 tylko od godz. 8-19-cj.

PAP 4468
Dnia 7 XI 1946 r. został po błogosławionym związku małżeńskim między

p. Janiną Kańską
a mż.

Zenobiuszem Kanusem.

Model parze „Szczęść Boże”

Dr Mozołowska
choroby skórne, weneryczne
KATEBALNA 7, godz. 3-6
PAP 4455

POTRZEBNA samodzielną gospodyni do trzech osób.

Warunki dobre.
Władność: **WACHECKI**, Narutowicza 8 sklep, PAP 4507

FRYZJERKA Nela
która pracowała i Aleja Nr 1
pracuje i Aleja Nr 38
i nadal będzie pracowała.
PAP 4506

Państwowa Centrala Handlowa
poszukuje **fachowca** PAP 4508
do wyrobu ręcznych **torbek z papierowych.**
Zgłoszenia ul. Kilińskiego 12, od godz. 9-cj do 12-cj.
Dział Papierzysty

Odczyt o Prawie Osobowym

W ramach prac zakreślonych przez Kom. sekcję Popularyzacji Prawa, adwokat Władysław Białobrodek, wygłosi referat w dniu 18 listopada b. r. w sali Sądu Okręgowego w Częstochowie przy ul. Racławickiej Nr 2/4 o godzinie 19 na temat „Prawo osobowe”. Wstęp na salę bezpłatny.

Tematem referatu będą nowe przepisy Prawa Osobowego ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr 40 poz. 223, a dotyczące podstawowych wiadomości: kiedy obywatel nabywa zdolność prawną i zdolność do działania prawnego t. j. do sporządzania — aktów prawnych, od zachowania jakich warunków zależy ważność lub nieważność tych aktów, jak m ograniczeniem prawnym obywatel podlega, tak z powodu wieku, jak i chorób, marmotawstwa i t. p. co należy czynić w razie zaginięcia obywatela (a wypadki te są po okre-

Z życia kulturalnego

szerebiej wojny, aż nabyty częste), kiedy można uznać zaginionego za zmarłego i jakie to pociąga, za sobą skutki prawne, jakie są uprawnienia rodziców, opiekunów, kuratorów t. j. d. Jak wynika z powyższego, przykładowo wyliczenia, omawiane będą w referacie kwestie dotyczące najżywczej sfer życia osobistych, z którymi każdy obywatel spotyka się co dzień i o których winien mieć jako świadek obywatel Demokratycznego Państwa Polskiego choćby najogólniejsze wiadomości.

Niewątpliwie liczny udział słuchaczy tego ciekawego, a żywego sprawy omawiającego referatu, będzie wraz z zainteresowaniem społeczeństwa Częstochowskiego zagadnieniami prawnymi, zwłaszcza wobec nowych zmian tych przepisów w duchu postępu, ku któremu kroczy całe nasze powojenne życie.

TEATR WIELKI „ZAMACH”

szuka w 3 aktach
Dwa nieodwołalnie ostatnie przedstawienia w Teatrze Wielkim. Sobota! — Niedziela!

Dziś w sobotę 16 b. m. oraz jutro w niedzielę 17 b. m. o godz. 19.15 „Zamach” zapoczątkują w Teatrze Wielkim przedstawienia w reżyserii W. Wasiliewskiego. Oprawa sceniczna W. Wasiliewskiego.

Będą to dwa nieodwołalnie ostatnie przedstawienia w Teatrze Wielkim. W sobotę 16 b. m. o godz. 19.15 „Zamach” zapoczątkują w Teatrze Wielkim przedstawienia w reżyserii W. Wasiliewskiego. Oprawa sceniczna W. Wasiliewskiego.

Będą to dwa nieodwołalnie ostatnie przedstawienia w Teatrze Wielkim. W sobotę 16 b. m. o godz. 19.15 „Zamach” zapoczątkują w Teatrze Wielkim przedstawienia w reżyserii W. Wasiliewskiego. Oprawa sceniczna W. Wasiliewskiego.

NIERZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

5-ty dzień ciągnięcia III kl. 48 loterii

Wygrana 500.000 zł. Nr 65562 pada w Poznaniu.	086-282-289-316-455-830-879-896
Wygrane po 100.000 zł. Nr/Nr 319	2193-259-274-450-461-478-585-582
Wygrane po 50.000 zł. Nr/Nr 32760	583-652-938-3053-481-708-724-805
Wygrane po 20.000 zł. Nr/Nr 23507	330-444-526-579-803-891-965-5086
Wygrane po 10.000 zł. Nr/Nr 966	190-212-276-297-387-6255-389-438
Wygrane po 5.000 zł. Nr/Nr 860	766-903-963-7006-088-293-380-573
Wygrane po 2.000 zł. Nr/Nr 533	634-692-818-8153-158-176-190-259
Wygrane po 1.000 zł. Nr/Nr 488	260-264-457-481-618-679-708-756
Wygrane po 500 zł. Nr/Nr 507	862-906-900-141-333-356-524-10044
Wygrane po 250 zł. Nr/Nr 512	121-251-568-570-710-722-905-10044
Wygrane po 100 zł. Nr/Nr 512	111-132-183-223-444-677-827-835-892
Wygrane po 50 zł. Nr/Nr 512	12355-389-732-792-13004-110-240
Wygrane po 25 zł. Nr/Nr 512	254-411-462-485-559-563-677-14032
Wygrane po 10 zł. Nr/Nr 512	105-414-462-485-559-563-677-14032
Wygrane po 5 zł. Nr/Nr 512	964-15164-406-516-16063-069-102
Wygrane po 2 zł. Nr/Nr 512	268-382-402-509-627-707-756-850-874
Wygrane po 1 zł. Nr/Nr 512	795-1700-273-294-362-482-585-575
Wygrane po 500 zł. Nr/Nr 512	803-804-839-867-18163-180-822-546
Wygrane po 250 zł. Nr/Nr 512	577-741-19262-264-463-614-698-703
Wygrane po 100 zł. Nr/Nr 512	791-950-965-900-20227-487-575-607
Wygrane po 50 zł. Nr/Nr 512	634-647-638-692-834-21014-113-114
Wygrane po 25 zł. Nr/Nr 512	130-147-411-414-415-750-763-794
Wygrane po 10 zł. Nr/Nr 512	22399-203-312-803-23073-085-10229
Wygrane po 5 zł. Nr/Nr 512	375-459-512-539-562-657-699-774
Wygrane po 2 zł. Nr/Nr 512	738-812-913-947-24292-379-550-732
Wygrane po 1 zł. Nr/Nr 512	25055-271-390-411-530-799-936-26059
Wygrane po 500 zł. Nr/Nr 512	234-242-274-370-534-656-664-738
Wygrane po 250 zł. Nr/Nr 512	746-874-27120-225-486-506-852-950
Wygrane po 100 zł. Nr/Nr 512	28239-906-29164-226-229-265-819
Wygrane po 50 zł. Nr/Nr 512	988-942-20145-367-415-422-428-434
Wygrane po 25 zł. Nr/Nr 512	817-594-637-718-723-729-737-786
Wygrane po 10 zł. Nr/Nr 512	828-840-885-31013-113-123-141-212
Wygrane po 5 zł. Nr/Nr 512	231-237-262-317-326-371-379-445
Wygrane po 2 zł. Nr/Nr 512	449-650-787-809-847-33071-257-574
Wygrane po 1 zł. Nr/Nr 512	734-805-815-871-997-33009-011-066
Wygrane po 500 zł. Nr/Nr 512	3088-387-389-637-718-817-825-857
Wygrane po 250 zł. Nr/Nr 512	04914-055-198-276-291-306-643-640
Wygrane po 100 zł. Nr/Nr 512	679-685-709-891-962-986-35067-074
Wygrane po 50 zł. Nr/Nr 512	264-300-339-342-316-369-384-393
Wygrane po 25 zł. Nr/Nr 512	502-504-535-832-26170-264-379-397
Wygrane po 10 zł. Nr/Nr 512	452-523-547-622-831-837-886-906
Wygrane po 5 zł. Nr/Nr 512	595-37165-157-243-340-378-535-593
Wygrane po 2 zł. Nr/Nr 512	694-831-849-863-912-38013-135-147
Wygrane po 1 zł. Nr/Nr 512	248-250-804-610-639-711-725-858-907
Wygrane po 500 zł. Nr/Nr 512	9920-20-437-450-469-497-523-658-658
Wygrane po 250 zł. Nr/Nr 512	770-800-970
Wygrane po 100 zł. Nr/Nr 512	40077-086-115-203-212-301-411-435
Wygrane po 50 zł. Nr/Nr 512	478-485-492-540-549-563-601-674
Wygrane po 25 zł. Nr/Nr 512	722-765-772-810-829-921-961-41001
Wygrane po 10 zł. Nr/Nr 512	129-186-202-394-578-668-719-728
Wygrane po 5 zł. Nr/Nr 512	734-771-777-781-790-999-42240-244
Wygrane po 2 zł. Nr/Nr 512	253-258-255-320-328-346-375-385-451
Wygrane po 1 zł. Nr/Nr 512	553-592-617-671-710-764-867-914
Wygrane po 500 zł. Nr/Nr 512	963-994-43020-060-067-130-219-275
Wygrane po 250 zł. Nr/Nr 512	392-304-378-398-490-532-576-624
Wygrane po 100 zł. Nr/Nr 512	633-685-937-948-991-44121-161-179
Wygrane po 50 zł. Nr/Nr 512	329-329-418-467-479-481-546
Wygrane po 25 zł. Nr/Nr 512	621-640-707-877-817-998-45022-032
Wygrane po 10 zł. Nr/Nr 512	562-136-156-169-173-361-532-550
Wygrane po 5 zł. Nr/Nr 512	558-562-612-625-638-633-734-816
Wygrane po 2 zł. Nr/Nr 512	492-939-49056-074-112-114-1129
Wygrane po 1 zł. Nr/Nr 512	132-138-149-250-285-304-324-328
Wygrane po 500 zł. Nr/Nr 512	170-583-648-800-804-833-857-868
Wygrane po 250 zł. Nr/Nr 512	821-943-47067-199-340-377-473-494
Wygrane po 100 zł. Nr/Nr 512	500-510-617-667-991-601-825-708
Wygrane po 50 zł. Nr/Nr 512	718-718-783-774-879-893-940-971
Wygrane po 25 zł. Nr/Nr 512	48173-183-214-249-285-364-477-511
Wygrane po 10 zł. Nr/Nr 512	645-649-715-807-884-961-49068-996

Połączone Szkoły Muzyczne

Do niedawna działaly na terenie naszego miasta dwie szkoły muzyczne. Instytut Muzyczny i Szkoła Muzyczna Ludwika Wawrzynowicza, która ostatnio została głównie organistów. Obecnie na polecenie Ministerstwa Kultury i Sztuki, Szkoła L. Wawrzynowicza została włączona do Niższej i Średniej Szkoły Muzycznej Kolegium Nauczycieli Muzyki w Częstochowie.

Przez połączenie te zyskuje miasto jedną dużą uczelnię, w której młodzież ma możliwość zdobyć studia pod u dno

TEATR KAMERALNY „Szaszetylatny”

Dziś w sobotę 16 b. m. oraz jutro w niedzielę 17 b. m. o godz. 19.15 „Szaszetylatny” zapoczątkują w Teatrze Kameralnym przedstawienia w reżyserii A. Sturterów. Reżyseria A. Kwiatkowskiego. Oprawa sceniczna W. Wasiliewskiego. Obsada przedstawienia: W. Wasiliewski.

Będą to dwa nieodwołalnie ostatnie przedstawienia w Teatrze Kameralnym. W sobotę 16 b. m. o godz. 19.15 „Szaszetylatny” zapoczątkują w Teatrze Kameralnym przedstawienia w reżyserii A. Sturterów. Reżyseria A. Kwiatkowskiego. Oprawa sceniczna W. Wasiliewskiego. Obsada przedstawienia: W. Wasiliewski.

Z ostatnich wydawnictw

Leszek Goliński i Fr. Fenikowski — „Odra szumi po polsku”
Ziemiach Zachodnich.
Można by zarzucić zwłaszcza Fenikowskiemu niejedno formalne niedociągnięcie, ale trzeba zgodzić się z tym, że wiersze pisane pięknym językiem, są dobre, ciekawe i głęboko miłośnicy ojczyzny i wypełniają, co jest konieczne dla integralności kultury polskiej na ziemiach całej Rzeczypospolitej, dotkliwy brak w piśmiennictwie polskim utworów, które by łączyły się tematycznie z Ziemią Zachodnią.

Goliński posiada bezprzecywnie talent poetycki. W wierszach techniczny najczystszy, liryzmem daje piękne opisy przyrody, która głęboko odczuwa, która kocha i przeżywa.

Fenikowski utożsamia Golińskiemu, są one wszystkie dane ku temu, by rozwinięte nieco zetknięte poetyki i stworzył utwory o nieoprzeczelnej wartości. Wiersze obu poetów nadają się na lekturę szkolną i powinny być poznane przez uczącą się młot ziemi, miast i człowieka-Polaka. na

Program kin

Kino „Wolność” — „Blaski i cienie zła kobylek”
Nadprogram Polska Kronika Filmowa Nr 200, 16, 18, 20 w niedzielę o godz. 14-cj.

Kino „Bałtyk” — Film produkcji radzieckiej „Belagieracja” oraz przedprogram „Wielki zwycięstwo” w niedzielę o godz. 14-cj.

Kino „Teatr” — Film p. t. „Młody kaptan” oraz przedprogram „Wielki zwycięstwo” w niedzielę o godz. 14-cj.

Kino „Polonia” — Nadprogram: Polska Kronika Filmowa Nr 24, 46. Fotoplastik wywiata w 21.15 przed dziećmi szkolnymi.

Dalszy ciąg wygranych po 250 zł również będzie jutro.

